

Eve-Marie Becker

Der Begriff der Demut bei Paulus, Tübingen: Mohr Siebeck 2015. 268 s. \$32.86 / € 29.

Eve-Marie Becker har skrevet en fremragende lille bog om ydmyghed (tysk: Demut; græsk: ταπεινοφροσύνη) hos Paulus. Bogen er inddelt i syv kapitler, hvor den eksegetiske tyngde falder i kapitlerne 3-6. Kapitel 1 foretager en indkredsning af begrebet og belyser ydmygheden i en moderne kulturel kontekst. Kapitel 2 går mere historisk til værks og opridses begrebets rige (men også tvetydige) historie og belyser særligt Bonhöffers, Bultmanns og andre moderne eksegeters forståelse af ydmyghed. I kapitel 3-5 analyserer Becker, hvordan Paulus primært i Filipperbrevet 2 (men også i 2 Korintherbrev og Romerbrevet) fremstiller ydmyghed som en særlig kristen identitetsmarkør. Becker karakteriserer den paulinske ydmyghed – i forhold til en historisk kontekstualiseret forståelse i både LXX, hos Platon, Aristoteles, Filon, Josefus og Epiktet – som en særlig ethos, der er modelleret efter Kristi eksempel med sigte på fællesskab og enighed i menigheden. I kapitel 6 viser Becker, hvordan den særlige paulinske forståelse af ydmyghed i det første og andet århundrede efter Kristus transformeredes til en form for praktisk visdom (à la Platon og Aristoteles), hvorved den blev mere moraliserende og almen. Kapitel 7 er et udblik, der omhandler begrebets virkningshistorie både hos Clemens af Alexandria, Johannes Chrysostomos og Ernst Lohmeyer. Kapitel 7 slutter af med et forsøg på en begrebsbestemmelse af ydmygheden hos Paulus.

Overordnet set bidrager bogen med et vigtigt studie af et centralt moderne fænomen og et centralt paulinsk ord. Ydmyghed er alment kendt som en social, moralsk eller politisk dyd. Men hvordan skal ydmyghed vurderes – og er der en særlig (eksegetisk-) teologisk forståelse, der kan gøre sig gældende? Ud fra et gedigent eksegetisk centrum hos Paulus foretager Becker en kulturhistorisk undersøgelse af ydmygheden, der både omhandler "Gebrauch und Missbrauch des Begriffs der Demut" (s. IX). Det betyder, at selvom det eksegetiske arbejde er omdrejningspunktet for bogen, så er sigtet bredere end som så. Konsekvensen af dette valg fra Beckers side er, at ikke alle begrebets betydningsnuancer undersøges eller vægtlægges lige meget. Til gengæld frembyder bogen et væld af facetter på dette centrale paulinske begreb og dets virkningshistorie. Becker argumenterer til slut for, at Paulus ikke fremfører en simplistisk eller moraliserende forståelse af ydmyghed, men derimod en differentieret og kontekstualiseret indsigt i det begreb, der konstituerer udformningen af det fællesskab, der orienterer sig omkring Kristus. Denne forståelse af ydmyghed rækker ud over en snæver eksegetisk anvendelse og peger frem mod aktuelle og teologisk oplyste praksisser.

Jacob P.B. Mortensen